

RECAMAR, 'brodar en relleu', de l'arabisme italià *ricamare* (> cast. RECAMAR), per al qual vegeu DCEC/DECH; variant més it.: *ricamar* (1493) i *ricamart* (1466) deu ser *ricamat* contaminat per *mart*, essent un pallí que podia anar revestit de pells com les del mart, veg les cites en *AlcM Retamura* en doc. de 1279 (MiretS, *TemplH*, 349), deu ser error de lectura per *recamura* o *recadura Recamo*

Recambra [*reecambra* < *rere-cambra*, doc. Barcelona 1373, *Hom Rubió i Lluch* II, 516] *Recambró*, V. *cambra Recana* («nom que surt a les antigues *recanes*», Alb. Manent, monografia top de l'Aleixar, n. 25), *recanador*, *recanar*, +*recaneig* ribag. (lo *fekānēč* parlant del nou cadastre, Taull, 1962), V. *canya* (II, 495b17) *Recança*, *recanços*, V. *recar*

Recanella «petita, menuda, aplicat a les ovelles; refrany: *ovella recanella cent anys serà novella*», DAG Com que el figurar en un refrany suggereix mot antic, es pot pensar que, si tingué pròpiament el sentit de 'rabassuda', vingués de la ben coneguda arrel aràbiga *rākan* 'ser ferm, tenir còrpora sòlida' (de la qual vénen RACÓ i el cast. *Requena*) sigui un diminutiu cat. de *rakīn* «a man firm, motionless, staid, steady, sedate, calm», molt documentat des de l'a 1000 (Lane, 1148b), sigui d'una variant de *rūkniya* «anguleuse» (RMA; Dozy, *Suppl* I, 556b), cf el participi *murākkan* «solidement bâti (homme)» (*Mohit*, Dozy «solide, membru», com vg en Belot) i el nom d'uns moros d'Almeria *Mobammed al-Raqānīl i Ibn-al-Raqāna*, que cita Simonet, *Glos Moz*, s. v. D'altra banda sembla que hi hagi d'haver relació amb el llgd *racamè* 'cràpula, gentussa' (TdF), sobretot si està ben fundada la variant *racamīlho*, la qual, però, no figura més que en el dicc. d'Azais (del qual el cita TdF), i llavors preferiríem aquesta alternativa si no fos que semblen ser mots recents, presos del fr. *racaille*, fr. ant. *rascaille*, id. (> angl *rascal*), la relació del qual amb la família de RASCAR i el seu derivat *rascia* 'ronya' no està ben aclarida. També podríem pensar si de *recanella*, o de *rakīn* o una seva variant, es pogué extraure un men. «*reca*. rapaz, chiquillo, chucuelo», si bé el fet de no estar aquest documentat més que pel dicc. menorquí-castellà de Ferrer Parpal (1887) i que Moll s'abstingui de confirmar-lo, inspira desconfiança. Derivar *recanella* de *recar* o de *cana* 'canya' (cf *acanyat*, *escanyolit*) no sembla gens fàcil morfològicament, ni probable en l'aspecte semàntic

Recantó, V. *cantó Recarvi*, *recanviar*, V. *canviar* + *Recapacitar* (potser no excloure'l, per més que l'expressió més popular *fer-se (ben) capaç d'una cosa* el fa sovint prescindible), V. *capaç Recapitular*, -olar, -olejar, *recapitulació*, V. *cap* (II, 507b55)

Recaptar, V. *acaptar* (CAPTAR II, 538a36-b21). Suplementem dades 'Cercar queviures'. «se n'han anat a *fekaptā* alguna cosa a l'hort» Os de Balaguer (1956); 'rescatar un cap de bestiar que s'ha esgarriat' («no vos

l'han cap *recaptat?*», 'sort que vos *recaptem*» (les vaques) Alt-Urg (A6s, 1964). El ross. *recaddar* (538a44) en JSebPons, *Canta-Perdu* (pp. 46, 115) Ja a primers del S xv «que vós me *recapteu* tal gràcia ---», *Decam*. VI, § 6, 320 26, trad. *impetrare*

Donar recapte 'arranjar': «lo marquès se treballà molt en tordre la qüestió, emperò null temps hi pogué donar *recapte*», *Curial* I, 155; *de mal recapte* 'de mala vida': «com lo marit --- venc, e viu tan bella infanta, cuydà s que fos fembra *de mal recapte* ---. —E com, dona? ¿No us havia jo comendat que en casa nostra neguna fembra àvol no y degué albergar?», *Filla de Contastí* (NCL XLVIII, 74). Eiv. «*recapte*: recado de decir misa», PzCabr 'Provisions de menjar': «les verdures en general; verdura cuita composta d'una barreja de trumfes, mongetes y cols; aquest és lo ~ típic» Vall d'Àger (Porcioles, *Folkl*, p. 38); Coromines, *Presons Im*, 128; 1 val-mall de Tàrbena (BDLC x, 175); «l'eixorelló é lo *recapte* dels óssos», Tavascán (1934); «potaje» Benasc («pencha la olla ta fé(r) el *recapte*» (Ferraz, 92) Desviant-ho obscenament, diu una desvergonyida. «yo sería sufficient a donar *recapte* a un poble, quant més a vós!», *Decam* VII, § 9, 494 10, trad. «sufficiente a un popolo, nonchè a te»; més innocentment: «donar *recapte* a alguns seus affers» x, § 9, 608 9.

Fora del català, s'hi pot comparar prov. *recate* id: «aviéu donà tout moun *recate* / a-n-un paure ome / --- / aqueu que prègo, fau que mange / veici pèr tu lou pan dis Ange», Mistral (*Nerto* VI, v. 276). Gc. *arrecaptà* (-attà, -addà) «ranger» (= 'endregar, desar'), que si bé amb moltes intermitències locals (sens dubte secundàries) s'estén a tot el domini gascò, fins a la llenca llgd. de l'Arieja i cap al N, fins a la punta del Medoc (IV, 1304)

Bc. *errekatu* «provision» (anav., lab) «vianda muy frugal» (ib., d'Arakil), *erreketu* «alimentación escogida, nutritiva y reconfortante» (sul. i Baztan), bnv. *errekatatu* «proveer, aderezar» (Azkue, Mitxelena, *FonHiVca*, 452) *Recapta Recaptació Recaptador. Recaptament Recapter Recaptós*

1 On *fer recapte* no és cosa de menjar sinó 'fer arplega de materials de treball': «--- fer un treball per als nostres defensors, un va-i-tot --- de les proves que teníem de la nostra ignocència; els morts se varen deixondar, i, després de *fer recapte* de paper, i de pendre tanda per les poques plomes que teníem ---».

50 *Recaptellera* (ribag) : sembla derivat parasintètic de *cap + tella* (= cast *teja*, cat *teula*, TEGULA) *Recapter*, *recaptós*, V. *recaptar*

RECAR, 'doldre, saber greu', primitivament RACAR, mot no estrany al Lenguadoc, i coincident amb el cat. dial *raca* 'petits estalvis, guanys mesquins', *ralcós* 'estalviador', 'gasiu', i amb el cast mariner *rr al raque* 'arregar restes'; l'origen de tot plegat és incert, car solament és segur que el radical romànic *rac-* resulta d'un nus de diversos homònims, un d'ells po-